

លុះបានស្តាប់គ្រប់ជ្រុងជ្រោយបែបនេះហើយ លោកទ្រីវ-ចូវត្រូវតែប្រញាប់ គេចថយចេញពីយាយគីម-លៀង ។ ព្រោះលោកទ្រីវ-ចូវចាប់មានការព្រួយបារម្ភ ពីគ្រោះថ្នាក់របស់លោកគៀង-ឡឿង ដែលច្បាស់ត្រូវពួកបូជិយធ្វើបាបជាមិនខាន ហើយអាចនឹងមានគ្រោះកាចរហូតដល់ខ្លួនលោកផង ដោយសារលោកគៀង- ឡឿងទ្រាំមិនបានពីការធ្វើទារុណកម្មនេះ ឆ្លើយប្រាប់ពីទឹកដ្ឋានដែលលោកកំពុង តែស្នាក់នៅ ។ លោកចូវបង្ហាញសំបុត្រក្លែងក្លាយពីរសន្លឹកទៅយាយគីម-លៀង ហើយនិយាយថា ខ្ញុំមានការចាំបាច់ត្រូវទៅឲ្យដល់ខេត្តស្វាយរៀងនៅក្នុងពេលល្ងា ចនេះ ។

យាយគីម-លៀងមិនយកចិត្តទុកដាក់មើលសំបុត្រនេះទេ តែបែរជាជូនពរ លោកទ្រីវ-ចូវទៅវិញ ។

លោកទ្រីវ-ចូវខំស្រូតធ្វើដំណើរដោយជើងទៅកាន់ប្រទេសថៃ ។ លោកចូល ដល់ជំរំណាងចម្លុំនៅចុងខែមេសា១៩៧០ សំរេចយកជាតិយួនដើម្បីទទួលសិទ្ធិអាទិ ភាពបានចូលកាន់ជំរំ NW-9 ដែលទើបនឹងបង្កើតឡើង ។

លោកទ្រីវចូវមានសតិសម្បជញ្ញៈជាតិយ៉ាងមុតជ្រៅ ។ លោកមានចិត្តអាណិត អាសូរដល់បងប្អូនខ្លះ ដែលមិនបានដឹងពីកលល្បិចរបស់យួនហាណូយ ហើ- នាំគ្នាបោលចូលរណសិរ្សរ.ជ.រ.ប.ខ.ដោយមិនដឹងខ្លួន ។ លោកដឹងយ៉ាងច្បាស់ថា មួយភាគធំច្បាស់ជាច្រឡំចូលក្នុងរ.ជ.រ.ប.ខ.ក្លែងក្លាយនោះ នាំឲ្យមានគ្រោះថ្នាក់ជា មិនខាន ។

ចាប់តាំងពីលោកមកដល់ជំរំ NW-9 ភ្លាម លោកព្យាយាមស៊ើបសួររកអ្នកណា ដែលជាខ្មែរធ្លាប់ស្គាល់កលល្បិចក្រឡិចក្រឡួចរបស់យួនហាណូយ ហើយដែលបំ រុងចេញទៅកាន់ប្រទេសបារាំង ដើម្បីនាំដំណឹងដូចដែលបានរៀបរាប់ខាងលើទៅ ជូនទីស្នាក់ការរណសិរ្សរ.ជ.រ.ប.ខ. ។

ខែសីហា១៩៧០ លោកទ្រីវចូវជួបយាយទៀងមានលក្ខណៈដូចដែលគាត់ចង់ បាន ។ គាត់បានរៀបរាប់ប្រាប់យាយទៀង ដូររឿងពរកិច្ចដីប្លែកៗអស្ចារ្យដែលមិន ងាយមានខ្មែរស្នេហាជាតិណាអាចយកការណ៍បានងាយៗប្រដូចប្រទះដូច្នោះទេ ។ លោកចូវបានរៀបរាប់ជាត្រួសៗខ្លះដូចតទៅ ៖

- យួនហាណូយជាសាសន៍ក្រឡិចក្រឡួចបោកប្រាស់ ។ នៅលើពិភពលោក គ្មានសាសន៍ណាធ្វើដូចឡើយ ។ វាមិនមែនបោកតែខ្មែរយើងទេ សូម្បីតែសាសន៍ គ្នាវា ក៏វាបោកដែរ ។ ដូចជាកាលពីវាធ្វើសង្គ្រាមជាមួយបារាំងក្នុងឆ្នាំ១៩៤៥-៤៨ វា ប្រើអាវុធច្បាំងសម្រាប់បារាំង ។ ចំណែកអាវុធចិត្តសាស្ត្រ វាបោកយួនខាងត្បូងដៃ- លធ្វើការជាមួយបារាំងឲ្យធ្វើពរកិច្ចឲ្យវា ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យបារាំងចុះចាញ់ត្រូវដឹក

ថយពីតំណូច ។ ព្រមជាមួយគ្នានោះវាក៏ព្យុះព្យាបាលយុទ្ធសាស្ត្រខាងត្បូងឲ្យធ្វើបាបកំហាយខ្មែរ  
 នៅកម្ពុជាព្រមទាំង ដែលមានអ្នកចេះដឹងជាពិសេស ឲ្យរត់ចោលស្រុកទុកទឹកដីឲ្យវា  
 នៅ ។ រីឯខ្លួនវាវិញ វាលាក់មុខយ៉ាងជិតជំងឺ ។ លុះបារាំងចាញ់ត្រូវចាកចេញពីតំ  
 ណូច យុទ្ធសាស្ត្រត្រូវបានគេរក គឺតុងក្រីង, អណ្តូក និងកូសាំងស៊ីន (កម្ពុជា  
 ព្រមទាំង) ។ វាដាក់ឈ្មោះថ្មីឲ្យប្រទេសវាថា ៖ «វៀតណាម» ។ រួចហើយវាលែលក  
 ដាក់ត្រី«រស់»ក្នុងក្រឡមួយ ត្រី«ស្អុយ»ក្នុងក្រឡមួយផ្សេង ។ ត្រី«រស់»គឺពួកយុទ្ធ  
 ហានុសាស្ត្រ ឲ្យទៅខាងជើងមានហ្វូ-ជីមិញជាអ្នកដឹកនាំ ។ ត្រី«ស្អុយ»គឺពួកយុទ្ធ  
 មួយពួកទៀតឲ្យទៅនៅខាងត្បូង មានដោះ-ឱនយៀមជាមេ ដោយយកខ្សែបន្ទាត់  
 ស្របទី១៧ ជាព្រំប្រទល់បណ្តោះអាសន្ន ។

នៅក្នុងសង្គ្រាមយុទ្ធសាស្ត្រ-អាមេរិកាំង ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៦៣ដល់១៩៧៥ វាប្រើកលល្បិច  
 ដដែលម្តងទៀត ដោយបោកយុទ្ធសាស្ត្រខាងត្បូងឲ្យធ្វើចោរកិច្ចឲ្យវា ដើម្បីវាយអាមេរិកាំង  
 ឲ្យច្របូកច្របល់ រហូតទាល់តែអាមេរិកាំងដកថយ ។

លុះដល់ថ្ងៃទី៣០មេសា១៩៧៥ យុទ្ធសាស្ត្របានសំរេចគោលដៅរបស់វាដោយ  
 ប្រមូលយកបានប្រទេសយុទ្ធសាស្ត្រទាំងមូល ។ យុទ្ធសាស្ត្រក៏«សងគុណ»យុទ្ធសា  
 ស្ត្រវិញ ។ វាចាប់អញ្ជើញអ្នករដ្ឋការយុទ្ធសាស្ត្រដោយប្រើតាមវិធីបោកបញ្ឆោត  
 គ្នាទៅតាមចំណុចខ្សោយរៀងៗខ្លួន ដើម្បីជ្រមុជប្រមូលយកទៅលត់ដី ដាក់ខ្លោះ  
 ធ្វើទារុណកម្មយ៉ាងយោរយៅ ត្រូវស្លាប់អស់ជាង១លាននាក់ ។ ទំរាំដឹងខ្លួនថា ចាញ់  
 បោកយុទ្ធសាស្ត្រ វាយិតពេលណាស់ទៅហើយ ។ ម៉្លោះហើយអ្នកដែលមានមា  
 សពេជ្រ ក៏ខំស្វែងរក ធ្វើទុកដាក់ម៉ាស៊ីនរត់ផ្សងព្រេងមកតាមចោហ្វាយចាស់គឺ បា  
 រាំង និងអាមេរិកាំង (មានស័ក្តិបីយុទ្ធសាស្ត្រម្នាក់ឈ្មោះ Khanh បាននិយាយ  
 ប្រាប់យាយទៀងថា បើបានត្រឡប់ទៅស្រុកកំណើតវិញ គាត់នឹងសម្លាប់យុទ្ធសា  
 ស្ត្រ មិនឲ្យសល់កូនខ្ចីម្នាក់ឡើយ) ។

នៅចំពោះមុខជាតិខ្មែរវិញ យុទ្ធសាស្ត្រជាសាសន៍អកត្តញ ។ កាលពីឆ្នាំ១៩-  
 ៦៥វាដឹងថា អាមេរិកាំងថប់ព្យួនទាត្រប់ផ្នែកទៅយុទ្ធសាស្ត្រ មានចំនួន២សែននាក់  
 ។ ពេលនោះវារត់មកអែបអែបសម្តេចសីហនុ ដើម្បីសុំតាំងទ័ពលើដីខ្មែរ រួចវាប-  
 ញ្ជូនប្រជុំឲ្យមានចំនួនស្មើនឹងទ័ពអាមេរិកាំងដែរ ។ ពេលណាអាមេរិកាំងដេញប្រ  
 កិតមក វារត់ចូលដីខ្មែរ ។ សម្តេចសីហនុ កាលណោះជាមិត្តរបស់ហ្វូ-ជីមិញក៏ស្រែ  
 កជេរតាមវិទ្យុផ្តើរពេញពិភពលោក ។ ព្រោះហេតុនេះហើយ បានជាអាមេរិកាំងកំ  
 ទេចប្រជុំមិនកើតសោះ ។ អាមេរិកាំងជាមហាអំណាច គេគោរពច្បាប់យ៉ាងត្រឹម  
 ត្រូវ គេមិនរំលោភច្បាប់ទេ គេមិនហ៊ានតាមកំទេចមូលដ្ឋានប្រជុំ ដែលតាំងនៅក្នុ  
 រទឹកដីខ្មែរនោះឡើយ ។

នៅដើមឆ្នាំ១៩៧០, សម្តេចសីហនុរត់ចោលតំណែង រត់ចោលរាស្ត្រ រត់ចោលស្រុក ទៅជ្រកនៅប្រទេសចិន ។ ពេលនោះ ជួរ-អេនឡាយ (ចិន) និងធី-យ៉ាងដុង (យួន) ស៊ុំគ្រលុំគ្នាបោកសីហនុ ដោយចាប់ផ្តើមបង្កើតរណសិរ្សរួបរួមប្រជាជនទាំងបីដែនបន្ទប់ឥណ្ឌូចិន នៅថ្ងៃទី២៥-៣-៧០ យកលេសដើម្បីបញ្ចេញបូជុយ ឲ្យវាយកំទេចទាហានខ្មែរសាធារណរដ្ឋរបស់លោកលន់-នល់ ដែលជាម្ចាស់ទឹកដីកម្ពុជាពិតៗ រួចស្រែកចោទថា ជាបរិវាររបស់ចក្រពត្តិអាមេរិកាំង ។

ចុងខែមេសា១៩៧៥, យួនហាណូយសំរេចជោគជ័យដ៏ធំធេង ត្រួតត្រាប្រទេសវៀតណាមទាំងមូល ។ ចំណែកឯប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវយួនត្រួតត្រាយ៉ាងអាចកំបាំង ដោយយកឈ្មោះអង្គការអាមេរិកមកដើរតួជំនួស ។ ដើម្បី«សងគុណ» អង្គការបោកសម្តេចសីហនុឲ្យចូលស្រុក ហើយនាំយកទៅឃុំឃាំង រួចវាតែងប្រទេសកម្ពុជាឲ្យក្លាយទៅជាគរព្រហ្មសីខ្មោច ។ល។ សម្តេចសីហនុឆ្លងសរសេរសំបុត្របិទបញ្ចប់ទៅទាក់ទងអតីតមិត្តធី-យ៉ាងដុង ។ តែមិត្តក្បត់នេះ ផ្ញើសំបុត្រសម្តេចសីហនុឥតបើកស្រោមត្រឡប់តបមកវិញ ។ មានអ្នកកាសែតខ្លះសួរធី-យ៉ាងដុងពីរឿងនេះ ធី-យ៉ាងដុងឆ្លើយតបយ៉ាងកំបុតកំបុយទៅវិញថា សីហនុគ្មានប្រយោជន៍អ្វីទេ (Sihanouk à rien !) ។

យាយទៀងសួរលោកត្រីវិច្ឆ័យបញ្ជាក់ថា ៖

- ដូច្នេះចំពោះរឿងរណសិរ្ស.ជ.រ.ប.ខ.នោះ មេបញ្ជាការធំជាធរណា ? ហើយអ្នកនៅក្រោមបង្គាប់ជាធរណា ?

លោកត្រីវិច្ឆ័យឆ្លើយភ្លាមថា ៖

- មេបញ្ជាការធំគឺព្រះជនរបស់យួនហាណូយទាំងអស់ ។ ចំណែកអ្នកធ្វើការជាបន្តបន្ទាប់គឺសមាជិករ.ជ.រ.ប.ខ.មែនទែន ។

ពេលនោះយាយទៀងយកដៃទះថ្ងាស ហើយនិយាយថា ៖

- ខ្ញុំយល់ ខ្ញុំអស់សង្ឃឹមហើយ ករណីយាយយួនគឺម-លៀង ជាចារកិច្ចរបស់យួនហាណូយ លួចបន្លំធ្វើជាប្រធានរណសិរ្ស.ជ.រ.ប.ខ.ក្លែងក្លាយ គឺជាកញ្ចក់ទិព្វអាចម្ពុះមើលឃើញស្លៀតយួនហាណូយ តាំងពីអតីតកាលរហូតដល់បច្ចុប្បន្នកាលនេះ ។ ករណីនេះ មិនខុសគ្នាពីករណីអាចារ្យអនឡេន ហៅសីន-ដុកមិញ, ឬករណីអាចារ្យសុខ ហៅទូ-សាមុត, ករណីសាឡុត-សេ ហៅប៉ូល-ពតទេ ។

សភាពខាងក្រៅរបស់ខ្មែរអាយ៉ងទាំងនោះ គឺវាឆ្លងបង្ហាញឲ្យឃើញថា វាធ្វើការបំរើខ្មែរ ការពិតវាលួចបញ្ចេញសកម្មភាពស្របៗបណ្តោយបក្សខ្មែរនានា សម្លឹងលាក់ពុតស្លាប់សង្កឹមយកការណ៍ បើឃើញថាមានឱកាសល្អ ឬមានឧបសគ្គចំពោះបក្សវា ក្រុមចារកិច្ចនេះត្រូវវាយការណ៍ជាបន្តបន្ទាប់ យ៉ាងស្ងាត់និងច្បាស់លាស់បំផុត

ឲ្យយួនវៀតមិញឬវៀតកុង កញ្ជក់យកជ័យជំនះឬកំទេចខ្មែរ ឲ្យទានៈពេលវេលា ។  
មូលហេតុនេះហើយទើបយួនហាណូយអាចឆ្លែប្រឌិតព្រឹត្តិការណ៍នានានៃប្រទេសខ្មែរ ទៅជាឯកភាពអង្គការ ។ យួនហាណូយលាក់មុខបានជិតដដែល រីឯខ្មែរចេះតែយល់ប្រឡងរីករស់ទៅទៀតគ្នាផងដែរ ។

សូមរំលឹកឡើងវិញខ្លះ ពីព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ៗ ៖

★ ព្រឹត្តិការណ៍ថ្ងៃទី១៤ មីនា ១៩៧០ ៖

- តើធនធានវាយសម្លាប់ខ្មែរ ?

- គឺយួនហាណូយ ដែលប្រើយីហោសម្តេចសីហនុ ឲ្យពួកបូជិយលោតវាយប្រហារទាហានរបស់ខ្មែរសាធារណរដ្ឋ ។

★ ព្រឹត្តិការណ៍ថ្ងៃទី១៧ មេសា ១៩៧៥ ៖

- លោកលន់-ឈល់ជាអ្នកចាញ់, សម្តេចសីហនុជាអ្នកជាប់ឃុំ ។

ដូច្នេះតើធនធានឈ្នះ ? នៅពេលនោះគេឃើញថា អ្នកច្បាំងមិនឈ្នះ ព្រោះចាញ់ទាំងអស់គ្នា ។ តែអ្នកដែលឈ្នះ គឺអង្គការទេតើ ។ ដូច្នេះតើអង្គការជាធរណា ?

★ ព្រឹត្តិការណ៍ថ្ងៃទី១៧ មករា ១៩៧៩ ៖

ឥឡូវនេះយើងឃើញជាក់ស្តែងថា យោធាករជាតំណាងរបស់អង្គការ ដែលសម្លាប់ប្រជាជនខ្មែរ ក្នុងសម័យពួកបនប៉ុល-ពត ពីឆ្នាំ១៩៧៥ដល់១៩៧៩នោះ នៅរស់រវើក ហើយមានយួនហាណូយចេញមុខមកជំនួសអង្គការ មកជួយការពារ ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ ពួកវានេះថែមទាំងបានយួនហាណូយបំពាក់បុណ្យសក្តិ កាន់កាប់អំណាចដដែល ហើយបានថ្កុំថ្កើងរុងរឿង សុខសាន្ត ប្រសើរជាងខ្មែរជាម្ចាស់ទឹកដីទៅទៀត ។

ដូច្នេះចំពោះអ្នកចេះតាមដាន គេឃើញកលល្បិចនេះលេចចេញនៅកណ្តាលវាល ។

ចំណែកក្រុមខ្មែរអាយ៉ងយួន លុះវាបានកាន់កាប់អំណាចហើយ ពួកវាគិតតែបំផ្លិចបំផ្លាញទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋ វាគិតតែពីសម្លាប់កំចាតយខ្មែរស្លូតត្រង់ តាមអំពើកេរវកម្មនានា មានប្លង់ ល្អច ឆក់ ទាំងកណ្តាលថ្ងៃត្រង់ក៏មាន ។

ដើម្បីបំបាត់មតិអន្តរជាតិ និងមតិខ្មែរទូទៅឲ្យយល់ប្រឡងរីករស់ វាបញ្ជូនអាយ៉ងប៉ុល-ពតរបស់វា ទៅធ្វើជាអ្នកចាញ់នៅប្រទេសចិន រួចវាលើកបន្តបហ៊ុន-សែន, ហេងសិរិន, ជា-ស៊ីម ធ្វើជាអ្នកឈ្នះវិញម្តង ។ ប៉ុន្តែក្នុងចំណោមខ្មែរទាំងនោះ ទាំងអ្នកឈ្នះទាំងអ្នកចាញ់ តើធនធានជាអ្នកឈ្នះមែនទេ បើយួនហាណូយនៅពីក្រោយជាអ្នកបញ្ជា ហើយថែមទាំងមានមិនជាអ្នកគាំទ្រផ្តល់អាវុធនិងមេរៀនផង ។

លោកទ្រីវច្ឆវស្តរយាយទៀងថា ៖

- តាមព័ត៌មានយ៉ាងច្បាស់ការណ៍ យើងដឹងថាក្នុងពេលនេះ ចិនកំពុងតែផ្តល់ អាវុធស្រូវខ្មែរក្រហមកាត់តាមប្រទេសសៀម ។ តើខ្មែរក្រហមដែលទទួលអាវុធនោះ ជាខ្មែរក្រហមនៅក្នុងក្រុមណា ? ។

ហាយទៀងឆ្លើយតបទៅលោកទ្រីវចូវថា ៖

- បញ្ហាខ្មែរក្រហមជារឿងមួយស្មុគស្មាញណាស់ ។ ខ្ញុំបានឃើញផ្ទាល់ភ្នែកក្នុង សម័យបដិប្បដិស-ពត ឃើញថាពួកខ្មែរក្រហមនិរន្តរ៍ខ្មែរត្រូវពួកក្រុមយាតករអា ចិក៍ប៉ាំង ចេញមកព័ត្តិបាញ់សម្លាប់ចោលអស់ជាច្រើនលើកច្រើនសារមកហើយ ។ នៅក្នុងនោះមានទាំងមេដឹកនាំដែលគេហៅថា «កម្មាភិបាល» ក៏ត្រូវគេសម្លាប់ចោល អស់ទៅហើយដែរ ។ បើតាមខ្ញុំគិតមើលទៅ ខ្មែរក្រហមដែលសេសសល់នៅ រស់ ត្រូវតែជាចំនួនរយៈវប្បាធិប្បាយ ត្រូវរស់នៅដោយមធ្យេបាយផ្ទាល់ខ្លួន ។ ដោយសារអស់ជំនួយនិងខ្សែរយៈពិមេកើយខាងលើ មួយចំនួនត្រូវតែធ្វើចោរដើរឬធំ អ្នកស្រុកដើម្បីរស់ផង ធ្វើជាខ្មែរក្រហមផង ។ ចំណែកខ្មែរក្រហមដ៏ខ្លាំងក្លាវិញ ដែលមានមេដឹកនាំនិងវិធានយ៉ាងត្រឹមត្រូវ, មានខ្សែរយៈហ្មត់ចត់ និងមានអាវុធ គឺ ខ្មែរក្រហមនិរន្តរ៍យុទ្ធ ។ ដើម្បីសម្លាប់បំផុតពូជខ្មែរ យុទ្ធសាស្ត្រព្យាបាលបង្កើត «ខ្មែរក្រហម» ឲ្យធ្វើការស្របជាមួយខ្មែរក្រហមមួយក្រុមទៀតរបស់ខ្មែរ-សំផន ដូចដែលមានករណីរណសិរ្សរ.ជ.វ.ប.ខ.របស់លោកសិន-សានអញ្ចឹងដែរ ។

នេះគឺជាកលល្បិចរបស់យុទ្ធសាស្ត្រ ដែលវាតែងតែប្រើមកលើគ្រប់ៗក្រុម និងបក្សខ្មែរ នៅគ្រប់ពេលវេលាតាំងពីយូរយារណាស់មកហើយ ។

រឿងចិនបើកាំដំផ្តល់អាវុធស្រូវក្រុមខ្មែរក្រហមប៉ុល-ពត នោះជាកស្តុតាងជាក់ ស្តែង គឺចិនសុំត្រលប់មួយយុទ្ធសាស្ត្រជាដាច់ខាត ព្រោះក្រុមប៉ុល-ពតក៏ដូចជាក្រុម ហាយតឹម-លៀងដែរ គឺប៉ុល-ពតជាចារបុរសរបស់បក្សកុម្មុយនិស្តតំណាងចិនតាំង ពីឆ្នាំ១៩៥១មកម៉្លេះ ។

( សូមបើករង្វង់ក្រចកប្រតិបត្តិបងប្អូនខ្មែរបន្តិចពីរឿងនេះ ។ នៅឆ្នាំ១៩៨៣ នៅស្រុកបារ៉ា ង ខ្ញុំបានអានមនោសញ្ចេតនាមួយដែលមានចំណងជើងថា ៖ Concerto du Fleuve jaune របស់អ្នកបោះពុម្ព Robert Laffont។ សៀវភៅនេះបានរៀបរាប់ពី «ឆ្នាំក្រហម» របស់ប្រទេសម៉ៅ-សេខុងជំនាន់បដិវត្តន៍វប្បធម៌ចិនឆ្នាំ១៩៦៦ ។ ការធ្វើទារុណកម្មទៅ លើប្រជាជនចិន មានជាខាហារណ៍ទៅលើគ្រួសារអ្នកស្រីចៅ-ជិញលីមានសភាព និងស្លៀត មិនខុសពីការធ្វើទារុណកម្មទៅលើប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរនៅសម័យប៉ុល-ពតទេ ។ សៀវភៅមួយទៀតឈ្មោះ «Pas de larme pour Moa» បានរៀបរាប់ពីទារុណកម្ម របស់ឆ្នាំក្រហមទៅលើគ្រួសារអ្នកស្រី នួន ធ្វើឲ្យខ្ញុំយឺតប្រស្រក់ទឹកភ្នែកនឹកឃើញទៅ ដល់ទារុណកម្មរបស់តបណាងអង្គការ ធ្វើមកលើគ្រួសារខ្ញុំដែរ ។ រឿងនេះចម្លែកណា

សំ មេដឹកនាំខ្មែរត្រូវតែខ្សែស្បែកស្មោះត្រង់ឱ្យដឹងច្បាស់លាស់ពីរឿងនេះ មិនគួរបណ្តោយខ្លួន ឲ្យចាញ់បោកមិន ចាញ់បោកយួន បណ្តោយឲ្យពួកវាធ្វើទារុណកម្មទៅលើប្រជាជនខ្មែរ ដូច្នេះតទៅអនាគតទៀតឡើយ ) ។

លោកទ្រីវ-ចូវស្ត័រទៀតថា ៖

- យួនហាណូយជារៀតមិញក្តី ជារៀតកុងក្តី វាបង្កើតចារកិច្ចបាណយ៉ាងល្អិត ល្អង់ រួចបញ្ជូនបញ្ជូលពួកជ្រកក្រោមសរសៃនៃបក្សនយោបាយខ្មែរនានា សម្លឹង កំពុងធ្វើសកម្មភាពស្របៗបណ្តោយ រួចលួចរាយការណ៍ឲ្យយួនហាណូយកំទេច ខ្មែរគ្រប់ជ្រុងជ្រោយយ៉ាងនោះ តើសម្តេចនរោត្តម-សីហនុ, លោកខៀវ-សំផនក្តី ដឹងឬទេ ? ។

យាយទៀងពូសំនួរនេះ គាត់មានការឈឺចាប់ណាស់ ។ គាត់នឹកឃើញសព្វគ្រប់ ទៅ មានការខ្មាស់អៀនជាច្រើនលែង ។ មួយសន្ទុះគាត់ក៏បន្តទៅទៀតថា ៖

- ឱលោកអើយ ! ខ្មែរយើងអភ័ព្វណាស់ ។ ខ្មែរកើតមកគ្រប់ៗជំនាន់ ជួបប្រទះតែមេដឹកនាំខ្លះសមត្ថភាព ។ ម្នាក់ៗចូលចិត្តតែឲ្យគេបញ្ជា ។ ឯងអរអញក៏អរ ទៅចុះ តែបើបញ្ជីចបញ្ជីត្រូវចិត្តអញហើយ អញពេញចិត្តណាស់ ឯងធ្វើអីក៏ធ្វើ ទៅ ! ។

ក្នុងរយៈពេលបួនឆ្នាំ យួនហាណូយប្រើតែឈ្មោះ «អង្គការ» វាអាចធ្វើឲ្យខ្មែរស្លាប់ រាប់លាននាក់, អ្នកដែលសល់នៅរស់ ទៅជាអ្នករង្វេង ទ្រព្យសម្បត្តិរលាយអស់មួយ គន្លងខ្មែរ, អាណាិកជនយួនពីរសែននាក់ត្រូវពួកវាប្រមូលយកទៅលាក់ទុកនៅ ស្រុកយួន សំរាប់យកមកធ្វើជា «ខ្មែរថ្មី» ។

ដំណាក់កាលដល់ប៉ុណ្ណឹងហើយ មេដឹកនាំខ្មែរនៅសម្លៀកស្លាត់ ហាក់ដូចជា មិនដឹងមិនយល់អ្វីទាំងអស់ ។ យួនហាណូយកំពុងតែលុកលុយពេញស្រុកខ្មែរ ហេតុយ៉ាងដូចម្តេចក៏អស់លោកអ្នកដឹកនាំទាំងនេះ មិនស្រែកអំពាវនាវពិតលោក ឲ្យគេជួយ ? ខ្ញុំមិនដែលឮលោកណាមួយនិយាយដែរកំពុងបរទេសយល់ពី លក្ខណៈពិតនៃសង្គ្រាមនៅកម្ពុជានេះសោះ ។ ឥឡូវនេះទៀត ខ្មែរកំពុងតែដើរចេញ ចោលទឹកដីឲ្យយួនទៀតហើយ ។

ដូច្នេះ សព្វថ្ងៃនេះក៏ដូចជាថ្ងៃមុន មេដឹកនាំខ្មែរទាំងអស់គ្មានអំណាច ឬឥទ្ធិពល អ្វីទៅលើខ្មែរក្រហម ដែលកំពុងតែបញ្ចេញសកម្មភាពពាសពេញព្រៃនៃប្រទេស ខ្មែរនោះឡើយ ។

សព្វថ្ងៃនេះ, អ្នកដែលមានលទ្ធភាព អាចធ្វើតាមអំពើចិត្តក្នុងប្រទេសខ្មែរ គឺយួន ហាណូយទាំងស្រុង ដែលមានមិនសុំត្រលប់យ៉ាងស្ងាត់ វាអាចបង្កើតអ្នកឈ្នះ វា អាចបង្កើតអ្នកចាញ់ វាអាចបង្កើតខ្មែរក្រហមស្រឡាញ់ស្តេច វាអាចបង្កើតខ្មែរប្រឆាំង

ឯខ្មែរក្រហម ។ល។ និង ។ល។

ចំណែកវារិញ វាពួនក្នុងទីងងឹតចាំញាក់ខ្សែ ញាំញីខ្មែរយល់ច្រឡំវីវក់ លោតសម្លាប់តែជាតិឯង ។

លោកទ្រីវច្ឆវសម្លឹងមុខយាយទៀងយ៉ាងយូរទើបសួរថា ៖

- តើចាប់តាំងពីឆ្នាំ១៩៧៥រហូតមក មានខ្មែរណាចាប់អារម្មណ៍យល់ថា អង្គការអនាមិកជាយុទ្ធសាស្ត្រយូរទេ ?

យាយទៀងបញ្ជាក់ទៅលោកច្ឆវថា ៖

- ក្នុងកាលៈទេសៈដ៏ឧបទ្រពនោះ ប្រជាជនខ្មែរទូទៅអស់សង្ឃឹម គ្រប់ៗរូប ដេកចាំតែថ្ងៃស្លាប់ ព្រោះមិនដឹងថាពេលណាតំណាងរបស់អង្គការនឹងចូលមកចាប់ចងយកទៅសម្លាប់ ។ ទុក្ខត្រួតលើទុក្ខ រាល់ថ្ងៃខ្មែរឆ្នាំគ្មានពេលស្រាក ដូច្នេះម្នាក់ៗ គ្រាន់តែរូបរាងកាយ តែព្រលឹងហោះហើរពីខ្លួនអស់រលីងទៅហើយ ។ តើមានសល់អ្វីសំរាប់ធ្វើការគ្រិះរិះពិចារណា ? ។

